VALSTYBINĖS REIKŠMĖS AUTOMOBILIŲ KELIŲ RUOŽŲ PRIEŽIŪROS LYGIO NUSTATYMO TAISYKLĖS

Taikoma: Infrastruktūros priežiūros skyrius Infrastruktūros duomenų skyriaus	**Atsakingas už įgyvendinimą**: Infrastruktūros priežiūros skyriaus vadovas Modestas Lukošiūnas
Parengė: Infrastruktūros priežiūros skyriaus komandos vadovas Tomas Vičkačka Infrastruktūros priežiūros skyriaus projektų vadovė Dovilė Puodžiukė	**Patvirtino**: Infrastruktūros grupės vadovas Justas Norbutas
Suderino: Infrastruktūros priežiūros skyriaus vadovas Modestas Lukošiūnas Infrastruktūros duomenų skyriaus vadovas Benas Urbelis Veiklos efektyvumo partneris Aleksandr Vybornyj	**Funkcija:** PP2 Infrastruktūros valdymas

1. PASKIRTIS

1.1. Valstybinės reikšmės kelių ruožų priežiūros lygio nustatymo taisyklės (toliau – taisyklės) reglamentuoja valstybinės reikšmės kelių ruožų priežiūros lygių nustatymą, siekiant efektyviau vykdyti kelių priežiūros darbus valstybinės reikšmės keliuose.

1.2. Taisyklių tikslas – pagal pateiktus kriterijus nustatyti valstybinės reikšmės kelių ruožų KPL.

2. SĄVOKOS, SUTRUMPINIMAI IR APIBRĖŽIMAI

2.1. Veiklos vadove naudojamos sąvokos, sutrumpinimai, apibrėžimai:

Sąvoka, sutrumpinimas	Apibrėžimas
Bendrovė	Akcinė bendrovė „Via Lietuva“
FK	Finansavimo koeficientas, kuris nustatomas Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo einamųjų metų sąmatą ir įvertinus valstybinės reikšmės automobilių keliams prižiūrėti skirtą biudžetą
FP	Kelio funkcinė paskirtis
KPL	Kelių priežiūros lygis
KTVIS	Kelių turto valdymo informacinė sistema
NKPK	Nuolatinės kelių priežiūros kaina, apskaičiuojama pagal tuo metu galiojančias kilometro priežiūros kainas ir kelių tinklo ilgį.
NPSF	Nuolatinei priežiūrai skirtas finansavimas
SKRB	Suminis kriterijų reikšmingumo balas keliuose
Taisyklės	Valstybinės reikšmės kelių ruožų priežiūros lygio nustatymo taisyklės
VMAX	Didžiausias leidžiamas važiavimo greitis, km/h
VMPEI	Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas, aut./parą
VMPEI(BUS)	Autobusų vidutinis metinis paros eismo intensyvumas, aut./parą
VMPEI(SV)	Sunkiojo transporto vidutinis metinis paros eismo intensyvumas, aut./parą

3. VALSTYBINĖS REIKŠMĖS AUTOMOBILIŲ KELIŲ RUOŽŲ SUMINIS KRITERIJŲ REIKŠMINGUMO BALO APSKAIČIAVIMAS

3.1 Lietuvos valstybinės reikšmės automobilių kelių priežiūros lygiai apskaičiuojami pagal 1-ąją formulę. Formulėje skaičiuojant SKRB dėmenys parenkami pagal eismo intensyvumą, greitį, kelio funkcinę paskirtį juos prilyginant reikšmingumo balams, kurie yra pateikti 1– 5 lentelėse.

$$SKRB = (30\%\cdot(VMPEI)+20\%\cdot(VMPEI_{(SV)})+10\%\cdot (VMPEI_{(Bus)})+30\%\cdot(FP)+10\%\cdot(V_{MAX})) (FK), \quad (1)$$

3.1.1 Pagal vidutinį metinį paros eismo intensyvumą kelio ruože parenkamas reikšmingumo balas (VMPEI) iš pirmos lentelės.

Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas, aut./parą	Reikšmingumo balas
> 10 000	10
10 000 – 5 000	8
4999– 2500	7
2499 – 1000	6
999 – 750	5
749– 500	4
499 – 250	3
249 – 100	2
< 100	1

Lentelė 1 Vidutinio metinio paros eismo intensyvumo reikšmingumo balas

3.1.2 Pagal sunkiojo transporto vidutinio metinio paros eismo intensyvumą ruože parenkamas reikšmingumo balas ($VMPEI_{(SV)}$) iš antros lentelės.

Sunkiojo transporto vidutinis metinis paros eismo intensyvumas, aut./parą	Reikšmingumo balas
> 2 000	10
2000-1520	9
1519-1000	8
999-720	7
719-480	5
479-200	4
199-160	3
159-40	2
< 40	1

Lentelė 2.Sunkiojo transporto vidutinio metinio paros eismo intensyvumo reikšmingumo balas

3.1.3 Pagal autobusų vidutinio metinio paros eismo intensyvumą ruože parenkamas reikšmingumo balas ($VMPEI_{(BUS)}$) iš trečios lentelės.

Autobusų vidutinis metinis paros eismo intensyvumas, aut./parą	Reikšmingumo balas
>50	10
50-25	8
24-10	7
9-5	6
4-2	5
<2	2

Lentelė 3.autobusų transporto vidutinio metinio paros eismo intensyvumo reikšmingumo balas

3.1.4 Pagal didžiausią vyraujantį leistiną greitį homogene parenkamas greičio reikšmingumo balas (V_{max})

Didžiausias leistinas važiavimo greitis, km/h	Reikšmingumo balas
>90	10
≤90	5

Lentelė 4. Didžiausio leistino važiavimo greičio reikšmingumo balas

3.1.5 Pagal pateiktą kelio funkcijos aprašymą, ruožui priskirtos funkcijos balas (FP) nurodomas penktoje lentelėje.

- TEN-T: Europinio kelių tinklo keliai iš TEN-T A1; A3; A5; A8; A10; A17. Europiniai transporto koridoriai I Talinas–Ryga–Saločiai–Panevėžys–Kaunas– Kalvarija–Varšuva (sutampa su transporto koridoriumi VIA BALTICA) ir IX B Kijevas–Minskas–Vilnius–Klaipėda.
- Magistralinis: visi likę magistraliniai keliai, kurie nepriskirti tranzitinei funkcijai. Magistraliniai keliai skirti užtikrinti patogų susisiekimą tarp pagrindinių šalies miestų.
- Krašto: Visi krašto keliai. Krašto keliais vadinami keliai, jungiantys magistralinius kelius, Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų centrus arba besijungiantys vienas su kitu.

- Rajoninis: Visi rajoniniai keliai. Rajoniniais keliais vadinami keliai, jungiantys stambesnes kaimo gyvenamąsias vietoves ir magistralinius bei krašto kelius ir leidžiantys privažiuoti prie ūkinių ar kitos paskirties objektų.

Kelio funkcija	Reikšmingumo balas
TEN-T	10
Magistralinis	9
Krašto	6
Rajoninis	4

Lentelė 5. Kelio funkcijos reikšmingumo balas

3.1.6 FK – finansavimo koeficientas, kuris nustatomas Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo einamųjų metų sąmatą ir įvertinus valstybinės reikšmės automobilių keliams prižiūrėti skirtą biudžetą. Šis koeficientas apskaičiuojamas pagal 2-ają formulę.

$$(NPSF)/(NKPK)=(FK) \qquad (2)$$

4. KELIŲ PRIEŽIŪROS LYGIO RUOŽE PARINKIMAS PAGAL SUMINĮ REIKŠMINGUMO BALĄ

4.1. Nustačius kelio vertinamųjų kriterijų vertes, vadovaujantis 1–5 lentelėse pateiktais kriterijų reikšmingumo balais, pagal 1 formulę apskaičiuojamas suminis kriterijų reikšmingumo balas ir pagal 6 lentelę parenkamas kelio priežiūros lygis nuo 1 iki 5.

4.1.1 Jungiamųjų kelių priežiūros lygiai parenkami taip, kad būtų užtikrintas saugus eismas iš pagrindinio kelio į šalutinį.

Suminis kriterijų reikšmingumo balas	Kelio priežiūros lygis
> 8	1
>6 – 8	2
>4 – 6	3
>3 – 4	4
0 – 3	5

Lentelė 6. Kelių priežiūros lygių parinkimas pagal suminį kriterijų reikšmingumo balą

5. HOMOGENINIŲ RUOŽŲ NUSTATYMAS

5.1. Siekiant užtikrinti Lietuvos valstybinės reikšmės kelių priežiūros tolygumą, reikia išskirti homogeninius kelio ruožus, kuriems būtų priskirti KPL pagal Automobilių kelių priežiūros lygių nustatymo taisykles. Nustatant KPL atskiruose homogeniniuose kelių ruožuose svarbu nesukelti eismo saugos rizikų, kai netikėtai pagrindiniame kelyje (kuriame vyksta nepertraukiamas eismas) pasikeičia KPL, tokia situacija ypač pavojinga žiemos laikotarpiu. Priežiūros lygis gali keistis kelio vietose, kur iš esmės keičiasi vyraujančios eismo sąlygos.

5.1.1. Homogeninių kelių ruožų ribos nustatomos ties šiomis vietomis ir objektais:

5.1.1.1. **gyvenvietė**, pagal Kelių eismo taisykles pažymėta nurodomaisiais kelio ženklais Nr. 550 „Gyvenvietės pradžia“ ir Nr. 551 „Gyvenvietės pabaiga“. Jei gyvenvietės ruožas itin trumpas (< 5 km) gyvenvietę rekomenduojama prijungti prie aukštesnio eismo intensyvumo kelių ruožo.

5.1.1.2. **žiedinė sankryža**;

5.1.1.3. **Vieno lygio sankryža su šalutiniu keliu**, kuris kerta pagrindinį kelią.

5.1.1.4. Kelių ruožai sutampantys su **Europiniais transporto koridoriais apjungiami į vieną homogeninį ruožą**, kuriam yra nustatomas vienodas KPL, pagal vidutinius to ruožo parametrus.

5.1.2. Rekomenduojama, kad atskiri homogeninių kelių ruožai, kuriems nustatomi KPL, nebūtų trumpesni nei 5 km – tokiais atvejais kai, pagal aukščiau pateiktus kriterijus gaunami keletas trumpų (trumpesni nei 5 km) šie turėtų būti apjungiami, pagal labiausiai vyraujančias eismo sąlygas.

5.1.3. Taip pat rekomenduojama ties žiedinėmis sankryžomis apjungti itin trumpus (trumpesni nei 5 km) atskirus homogeninius kelių ruožus, kai apjungiamuose kelių ruožuose yra gyvenvietės, žiedinės ir (ar) vieno lygio sankryžos kertančios pagrindinį kelią.

5.1.4. Apskaičiavus kelių priežiūros lygius pagal šiose taisyklėse nustatytą tvarką, kelio valdytojas gali išimtine tvarka motyvuotu sprendimu pakeisti homogeninio kelio ruožo ribas ir (ar) priskirti kelio ruožui kitą, negu apskaičiuotas, KPL, kai tai būtina:

- sudaryti vientisą ir technologiškai racionalų kelių priežiūros maršrutą;
- išvengti trumpų pavienių skirtingo KPL ruožų arba dažno KPL kaitaliojimosi tame pačiame maršrute;
- atsižvelgti į laikinai pasikeitusias eismo sąlygas, nustatytą apylankos maršrutą, kelio rekonstravimo ar remonto darbus;

6. ATSAKOMYBĖS

6.1. Kelių priežiūros lygių atnaujinimą inicijuoja infrastruktūros priežiūros skyrius, o skaičiavimus atlieka ir galutinį rezultatą KTVIS GIS sistemoje atnaujina infrastruktūros duomenų valdymo skyrius.

6.2. Valstybinės reikšmės kelių priežiūros lygiai perskaičiuojami mažiausiai vieną kartą per metus arba keičiantis finansavimo sumai kuri yra skirta nuolatinei kelių priežiūrai, už priežiūros lygių perskaičiavimą atsakingas infrastruktūros priežiūros skyrius.

6.3. Perskaičiuoti kelių priežiūros lygiai įsigalioja pagal sutartyje su kelius prižiūrinčia įmonę nustatytą tvarką.

6.4. Sudaryti ir patvirtinti valstybinės reikšmės kelių priežiūros lygiai skelbiami Bendrovės tinklalapyje https://gis.ktvis.lt/webappbuilder/apps/35/ ir kelių eismo informacinėje sistemoje www.eismoinfo.lt. Už informacijos atnaujinimą atsakingas infrastruktūros duomenų valdymo skyrius.

7. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

7.1. Taisyklės ir pakeitimus tvirtina funkcijos savininkas.

7.2. Taisyklės peržiūrima Dokumentų valdymo veiklos vadovo nustatyta tvarka.

7.3. Už taisyklių peržiūrą, atnaujinimo inicijavimą ir suderinimą su kitais padaliniais atsakingas dokumento rengėjo padalinys.